

مبعوث

فصلنامه علمی ، اجتماعی و فرهنگی مبعوث

سال سوم / شماره چهارم / بهار ۱۴۰۲

راه ارتباطی ها

@azzahra-basij

mabous -znj

azzahra-basij

کاری که معلّم بر عهده گرفته - معلّم متعهد - به نظر من مهم‌ترین کار در کشور است؛ یعنی تربیت و تعلیم نونهالان کشور، یعنی ساختن آینده‌ی کشور. معلّم در واقع معمار آینده‌ی کشور است. امروز شما دارید فردای کشور را میسازید. اگر بتوانید انسان آگاه، عالم، اهل فکر کردن، متفکر، اهل منطق، بالایمان، بااراده، متشرّع، پایبند به اخلاق اسلامی، پایبند به تعهدات ملّی تربیت کنید، بزرگ‌ترین خدمت به کشور انجام گرفته؛ یعنی واقعاً هیچ خدمت دیگری قابل مقایسه‌ی با این نیست. این قضیه‌ی تربیت نوجوانان ما، با توجّه به هوش نوجوان ایرانی، ضریب پیدا میکند و اهمّیت مضاعف پیدا میکند. اگر ما با یک جامعه‌ی جوان و نوجوان متوسّط از لحاظ ذهنی مواجه بودیم، یک جور بود؛ حالا که با یک قشر جوانِ هوشمند مواجهیم که از متوسّط هوش جهانی بالاترند، قضیه جور دیگر است. این ثروت عظیمی است. اگر ما این موجود باارزش، یعنی این جوان هوشمند را - که هوشمندی خودش را در المپیادها، در مسابقات جهانی، در همه چیز ثابت کرده - تربیت نکنیم و به جایگاه شایسته نرسانیم، واقعاً جفا شده؛ این جواهر قیمتی‌ای است، این را باید خوب ساخت.

فصلنامه علمی، اجتماعی و فرهنگی مبعوث

صاحب امتیاز: دانشگاه فرهنگیان، بسیج دانشجویی پردیس الزهرا زنجان

شماره مجوز: ۲۰۶/۱۱۱۱، شماره چهارم | بهار ۱۴۰۲

دست اندر کاران این شماره

مدیر مسئول: مهسا بختیاری | سردبیر، طراح و گرافیست: مهسا همتی |
ویراستار: محیا بختیاری | تیم مصاحبه: فاطمه پایز چیانه، عکاس: مائده حری
| هیئت تحریریه: سرور گیلانی، مائده نعمتی، زهرا فلاح نسیمی، الهه خادم
حضرتی، پریسا گیلانی

فهرست مطالب

سخن مدیر مسئول	۲
چالش های کلاس درس	۳
دانش آموز پساکروناپی	۴
خاطره	۶
فضای مجازی و چالش های آن برای کودکان	۷
مصاحبه	۹
تشکل جهادی زمر	۱۰
کتابخانه مبعوث	۱۱
دوربین شما	۱۲

سخن مدیر مسؤل

هوالرزاق

مهسا بختیاری
دانشجوی کارشناسی زبان انگلیسی

بهار که از راه می‌رسد جوانه سر می‌زند، شکوفه می‌شکفتد، باران نم‌نم می‌بارد، آسمان نفس می‌کشد، اما...؛ بهار که از راه می‌رسد، زمین سبز می‌شود؛ بلبل نغمه خوان می‌شود، روز نو می‌شود، سال نکو می‌شود، اما...؛ تو چطور؟ اگر شکوفه بروید و دریغ از شکوفه لبخندی که بر لبانت بنشیند چه؟ اگر زمین سبز شود و هنوز برگ‌های پاییزی سنگفرش دلت باشد چه؟ اگر باران باران طراوت ببارد و هنوز خاکستر غم و یاس بر شیشه دلت باشد چه؟ اگر روز نو شود ولی چشم‌هایت به عادت و کهنگی گشوده شود چه؟ اگر گرمای مهربانی با طلوع خورشید بتابد و تو همچنان دل به سرما سپرده باشی چه؟ اگر بهار بیاید و تو زمستان باشی؟ بیا و وجودت را به دست مهربان بهار بسپار تا زندگی را در تو جاری کند تا... بهار شوی.

در این جهان که برخی آن را کوچک و برخی بزرگ می‌پندارند، به فضل خالق بخشنده، مفتخریم به انتشار چهارمین شماره از نشریه دانشجویی مبعوث که صد البته با همکاری جمعی از دانشجویان دغدغه مند به حوزه تعلیم و تربیت، پله پله به سمت تعالی قدم برمی‌دارد. در این شماره بیشتر به مسائل حوزه تعلیم و تربیت می‌پردازیم. از جمله معرفی طرح‌های جهادی و نقش دانشجویان دانشگاه فرهنگیان در آن، چالش‌های کلاس درس از نظر نو معلمان، تجربیات شیرین تدریس و ... همچنین به حوزه‌های مرتبط با تربیت همچون روانشناسی و علم و فناوری نیز اشاره خواهد شد. سعی بر آن است که نشریه در تمام زمینه‌ها فعالیت داشته باشد و برای مخاطب نیز جذاب باشد. از محبت شما دوستان همدل که با همراهی تان به ما دلگرمی می‌دهید، تشکر می‌کنیم. از نویسندگان، پژوهشگران و تک تک کسانی که یاری گر ما بودند، نهایت سپاسگزاری را داریم. همچنین بدین وسیله از ویراستار و سردبیر نشریه قدردانی می‌کنیم که با تلاش خود، باعث سربلندی مجموعه هستند.

۵) عدم همسانی اطلاعات قبلی دانش آموزان: از آنجا که در بحث یادگیری معنادار، بین اطلاعات قبلی و آموخته شده دانش آموز باید ارتباطی به وجود آید؛ بنابر این معلم نیاز دارد تا شروع درس خود را از پله آموخته های قبلی دانش آموزانش شروع کند؛ اما در کلاس درس به خصوص کلاس های پر جمعیت و در پایه های اول، چهارم، هفتم و دهم که اصولا دانش آموزان از مدارس متفاوتی می آیند؛ و به دلیل نوع آموزش و تدریس مختلفی که سالهای قبل تعلیم دیده اند؛ بین دانسته های قبلی آنها عدم همسانی وجود دارد و این عدم همسانی اگر مورد توجه معلم مربوطه نباشد؛ هم برای دانش آموزانی که در سطح پایین تری از نظر معلومات قرار دارند؛ و هم آنها که اصطلاحا قوی خوانده میشوند؛ آسیب زننده خواهد بود. ۶) کنترل نظم و ثبات کلاس: از بزرگترین و فراگیرترین چالش های مدیریت کلاس، کنترل نظم و ثبات و رعایت قواعد مقرر شده آن است؛ این چالش زمانی روند فزاینده ای به خود می گیرد که در مدارس محله های شلوغ و کم بضاعت یا کلاس هاس چند پایه تدریس کنید. برای حل این مشکل ابتدا باید یک شناخت درست از خود وقواعد کلاستان به دانش آموزان بدهید و سعی کنید در همین راستا مخاطب شناسی مناسبی نیز از شخصیت دانش آموزان و نحوه برخورد موثر با آنها داشته باشید. کتب زیادی در زمینه فنون کنترل نظم کلاس نوشته شده اند؛ که بهره گیری از آنها نیز میتواند مفید باشد.

۳) پراکندگی میزان توانایی دانش آموزان علاوه بر دانسته های قبلی: دانش آموزان دارای یک سطح یکسان از اطلاعات، توانایی های متفاوتی در درک، دریافت و پردازش مطالب دارند؛ این نوع از پراکندگی محدود به رشته یا کلاس درس خاصی نیست؛ بلکه از زنگ ورزش گرفته تا ریاضی، دانش آموزان از نظر میزان توانایی در رده بندی های مختلفی قرار دارند؛ و همین پراکندگی باعث می شود تا معلم برای تقسیم زمان خود برای مرور و یادآوری یا پیشبرد درس به جلو دچار چالش شود؛ زیرا دانش آموزانی که میزان توانایی پایین تری دارند؛ به همین منوال نیاز به زمان بیشتری نیز برای تمرین و تکرار مطالب دارند و اگر روند تدریس معلم سرعتی فراتر از قدرت دریافت آنها داشته باشد؛ روند یادگیری ایشان دچار اخلا می شود و در عین حال تکرار مکررات برای دانش آموزانی که مطالب را زودتر دریافت می کنند؛ باعث خستگی و زدگی از کلاس می شود.

۴) انتخاب شیوه های مناسب تقویت و تنبیه با توجه به ویژگی های شخصیتی دانش آموزان: در تعریف انواع روش های تقویت و تنبیه، مطالب زیادی نوشته شده است؛ اما چالش اصلی آنجا شروع می شود که مقتضیات انتخاب روش درست تنبیه یا تشویق در لحظه و در برخورد با دانش آموزان مختلف، با توجه به سبک های متفاوت شخصیتی آنها، متغیر است؛ گاهی دانش آموزی که دیر سر کلاس می آید، با محروم شدن از کلاس رفتار خود را اصلاح میکند و برای دیگری این اصلاح رفتار از راه اشباع جواب می دهد.

۱) مواجهه و عملکرد موثر نسبت به دانش آموزانی که مشکلات رفتاری دارند: یکی از مهم ترین چالش های معلمان، در نحوه برخورد مناسب با دانش آموزانی است که از مشکلات رفتاری رنج می برند. از جمله این مشکلات را میتوان به دسته های زیر تقسیم بندی کرد: دانش آموزان: ۱. خجالتی، ۲. بیش فعال، ۳. عصبانی و خشمگین، ۴. دارای اختلالات ذهنی- یادگیری، ۵. دارای روحیه بزهکاری، ۶. گوشه گیر یا انزوا طلب، ۷. ترسو و ناراحت بودن، ۸. تمایل به قلدری کردن، ۹. بی ادب البته مشکلات رفتاری دانش آموزان در موارد بالا محصور نمی شود؛ اما این نه مورد از پر تکرار ترین مواردی است که معمولا معلمان با آنها برخورد می کنند؛ و برای کنترل موثر در هنگام قرار گیری در این شرایط نیاز است تا آموزگاران نگاهی به روانشناسی تربیتی هر کدام از این شخصیت ها، ریشه یابی این مشکلات و مشورت با معلم مشاور مدرسه داشته باشند تا توانایی مواجهه موثر با هر کدام از این دانش آموزان را به دست آورند. ۲) نظارت و پیگیری روند پیشرفت همگی دانش آموزان: یکی دیگر از مشکلاتی که در روند مدیریت کلاس درس رخ می دهد، معطوف شدن توجه معلم به قشری خاص از دانش آموزان و غفلت نسبت به سایرین است؛ این نوع از عدم توجه حتی ممکن است نسبت به پیشرفت توانایی های دانش آموز درس خوانی رخ دهد که در کلاسی با عده کثیری از دانش آموزان کم توان هم گروه شده است؛ بنا براین معلم باید یک برنامه مشخص و جامع برای ارزیابی پیشرفت و رشد همه دانش آموزان خود داشته باشد.

دانش آموز پساکرونایی

مائده نعمتی

دانشجوی کارشناسی علوم تربیتی

می توان همان آموزش مجازی در دوران کرونا دانست . در این دوران به دلیل اینکه دانش آموز ناچار به خودآموزی در اکثر موارد بود و برای رفع اشکال به معلم دسترسی آسان نداشت ، به این ترتیب در دوران پسا کرونا یادگیری مطلب جدید در آنها آسان تر از قبل اتفاق می افتد. شایان ذکر است که دانش آموز پساکرونا برای یادگیری موضوع ، به آموزه های معلم در سطح کلاس اکتفا نمی کند و در صورت مواجه با اشکال ، این امتیاز را به دست آورده است که به راحتی در فضای مجازی به دنبال فیلم های آموزشی مرتبط یا ابزار آموزشی دیگری باشد. هرچند بستر سازی فضای آموزشی هم از جمله موارد موثر در یادگیری سریع تر دانش آموزان است که از دوران کرونا پایه گذاری شد و هم اکنون با ساختار نظام مند و بهتری در مدارس در حال اجرا است. امر بعدی که حوزه گسترده ای از تغییرات را شامل می شود ، امر روانی در دانش آموزان پساکرونایی است. این موضوع را باید در تمام لایه های روانی فرد بررسی کرد اما تنها به اشاره جزئی از این موارد اکتفا می کنیم . همان طور که در بحث روابط اجتماعی بیان شد ، در این امر نیز

را باید به طور جداگانه در پایه های مختلف واری کرد اما در حالت کلی می توان گفت دانش آموزانی که تجربه زیسته از محیط مدرسه داشتند و سپس با شیوع کرونا دو سال از این فضا دور بودند ، پس از ورود مجدد به مدرسه ، غالباً اجتماعی تر از گذشته به نظر می رسند و علت آن را می توان برقراری ارتباط ساده در فضای مجازی در دوران کرونایی دانست. اما دسته دوم دانش آموزانی بودند که در پایه های اولیه قرار داشتند و شروع دوران تحصیلی آن ها مصادف با همه گیری این بیماری بود. این دسته ، به دلیل عقب ماندن از برقراری ارتباط در سالهای اول ، بعد از ورود به مدرسه در دوران پسا کرونا روابط اجتماعی محدودتری از خود ابراز می کنند ، در دوست یابی دچار مشکل هستند و از قرار گرفتن در میان همسالان و گفت و گو با آنها دوری می کنند. با توجه به اهمیت سطح یادگیری در دانش آموزان باید به این مسئله توجه داشت که در دانش آموز پساکرونایی هرچند یادگیری پایه های قبلی به صورت مجازی اتفاق افتاده و ضعف پایه به وضوح در آنها احساس می شود ، اما یادگیری مطلب جدید با سرعت و دقت بیشتری اتفاق می افتد . دلیل یادگیری سریع موضوع جدید را

حوادث پیش بینی نشده همواره موجب ایجاد تغییراتی در بستر جامعه، فرد و فرهنگ می شود. این تغییرات می توانند بسته به خوب یا بد بودن کیفیت آنها، منجر به تحول در سطح ساختاری هر حوزه شوند. بیماری واگیر کووید ۱۹ نیز از آن دسته حوادث پیش بینی نشده ای بود که تمام ابعاد وجودی بشر را تحت الشعاع قرار داد. حال با آگاهی نسبت به این موضوع، قصد داریم در این مطلب به بررسی ویژگی ها و تغییرات دانش آموزان پساکرونایی بپردازیم.

به طور عمده در هر حوزه ای که بررسی می کنیم شاهد دو گروه متفاوت از دانش آموزان هستیم که علت اصلی این تفاوت، روحیه فردی، رویکرد متفاوت خانواده و در نهایت پایه تحصیلی مربوطه است. به طوری که نمی توان دانش آموز پس از کرونا را همان دانش آموز پیش از کرونا با چند تغییر جزئی دانست. چرا که تفاوت های آشکار پس از کرونا در مدرسه، حاکی از تحولات عظیم در دوران کرونایی برای قشر دانش آموز است. بارز ترین ویژگی تغییر یافته در دانش آموزان پسا کرونایی نوع برقراری ارتباط با همسالان چه در مدرسه و چه در محیطی خارج از مدرسه است. روابط اجتماعی دانش آموزان پساکرونایی

هستند که کنترل آنها و برنامه ریزی برای مدیریت صحیح این امور ، موجب کاهش تکانش های وارده می شود . در رابطه با بیماری کرونا نیز این موضوع صادق است و باید برای رفع نواقص ایجاد شده برنامه ریزی کرد . همچنین برای جلوگیری از بروز مشکلات جدید، به دنبال راه حل های سازماندهی شده و کنترلی بود.

پساکرونايي به دليل آموزش های درست و پايدار در دوران کرونا ، از سطح بالاتری از رعایت و پیشگیری رو به رو هستند . موضوع نهایی مورد بررسی نظم و پیروی از قوانین مدرسه در دانش آموزان پساکرونايي است. آن دسته از دانش آموزانی که خانواده های راحت طلب دارند و در دوران کرونا هیچ گونه سخت گیری و توجهی از سمت والدین چه در امور درسی و چه در مورد اصول استفاده از فضای مجازی اتفاق نیفتاده است ، در رعایت قوانین مدرسه ، پیروی از نظم و حتی استفاده از لباس فرم ، دچار مشکل هستند . در مقابل شاهد دانش آموزانی هستیم که حتی در دوران کرونایی نیز با سخت گیری های والدین مواجه بودند و خانواده طبق اصول و قوانین از پیش تعریف شده با دانش آموز برخورد می کردند . این دسته از دانش آموزان بدون هیچ کاهلی به اجرای قوانین مدرسه می پردازند و همواره نظم در رفتارهای آنها قابل مشاهده است.

تمامی اتفاقات از پیش تعیین نشده حامل سود و زیانی

با دو دسته متفاوت از دانش آموزان رو به رو هستیم . دسته اول دانش آموزانی هستند که هوش هیجانی ، انگیزه برای حضور در مدرسه ، مدیریت زمان و خودکنترلی را می توان از ویژگی های بارز آنها در دوران پساکرونايي دانست ، اما دسته دوم دانش آموزانی هستند که در دوران پساکرونا با افسردگی ، انزوا طلبی ، بی قراری ، اضطراب ، اختلال جدایی رو به رو هستند . گروه دوم عمدتاً شامل نوآموزان در دوران تحصیلی ابتدایی است که با طرح ریزی درست و ارتباط موثر با معلم این مشکل کم رنگ و در نهایت حل می شود . اگر بنا باشد دانش آموز پساکرونايي را با دانش آموز پیش از کرونا از لحاظ جسمی مقایسه کنیم ، باید به سطح سلامت بدن ، وزن دانش آموزان ، تغذیه و فعالیت بدنی آنها توجه داشت . به طور کلی دانش آموز پساکرونايي به دليل دور بودن از مدرسه و کاهش فعالیت بدنی ، با سطح سلامت جسمی پایین رو به رو است . تمایلی به انجام ورزش های گروهی و طولانی مدت ندارد و زود خسته می شود . اما از نظر بهداشت ، دانش آموزان

یک روز ماندگار

زهرا فلاح نسیمی

دانشجوی کارشناسی دانش آموز با نیاز های ویژه

بعد از ده دقیقه توانست به تنهایی کلمه "اسب" را بنویسد، او از خوشحالی در پوست خود نمی گنجید. با اینکه می دانست عمر این یادگیری کوتاه است و زهرا بعد از یک ساعت فراموش خواهد کرد. در آن کلاس با دختر دیگری آشنا شد. "النا" دختری با سندرم دان و زیباترین لبخند دنیا. وقتی با او صحبت می کرد، غرق در شیطنت و گرمای چشمانش می شد. النا از او خواست که یادش بدهد چگونه آدم را نقاشی کند. وقتی با کمک هم توانستند آدم را بکشند النا مداد را گرفت و خانه و درخت نقاشی کرد. النا دست هایش را روی برگه گذاشت و به گوشه دیگری از کلاس اشاره کرد تا او برود و نقاشی را ببیند. بعد از صدای زنگ از بچه ها خداحافظی کرد و از کلاس خارج شد. ساعتش را نگرید و متوجه شد که مدت زمان حضور او در مدرسه به اتمام رسیده. به سمت در مدرسه می رفت که صدای معلم کلاس اول را شنید: النا النا برگشت و به پشت سرش نگاه کرد النا با برگه ای در دستش به سمت او می دوید. به او که رسید محکم در آغوشش گرفت و برگه را به او داد و به سمت کلاسش دوید. آن برگه نقاشی او با لباس قرمز بود که النا به زیبایی رنگش کرده بود. او در نقاشی النا زیباتر از همیشه بود، زیباتر از همیشه...

اواسط اسفند ماه بود و هوا کم کم بهاری می شد. امروز، اولین روز کاربینی او بود. او سعی کرد زیباترین و روشن ترین لباسش را بپوشد. تمام شب خود را برای رو به رو شدن با بچه ها و دنیا های متفاوتشان آماده کرده بود. همه مسیر بین خوابگاه تا مدرسه را با اضطراب و هيجانی آمیخته با شوق طی کرد. دل توی دلش نبود. وقتی وارد مدرسه شد، احساس عجیبی داشت چرا که بعد از مدت ها به مدرسه برگشته بود اما نه به عنوان دانش آموز. این بار کسی نبود که سعی کند یخ او را آب کند و از او بپرسد کلاس چندم است؟ وقتی بزرگ شد دوست دارد چه کاره شود؟ بلکه خود او باید این کار را می کرد. وقتی برای هماهنگی با مدیر مدرسه به سمت دفتر رفت، دوست داشت که به دوستش بگوید: من در می زنم و تو صحبت کن. اما او باید هم در میزد و هم صحبت می کرد. هنگامی که وارد کلاس شد همه تلاشش را می کرد که به توصیه های استاد عمل کند و نگاهش برای لحظه ای هم رنگ ترحم و تعجب نگیرد. پنج جفت چشم با تعجب به او زل زده بود و او باید کاری میکرد. لبخند دستپاچه ای زد و سلام کرد. توانست شکاف بین خود و دانش آموزان را از بین ببرد و وارد دنیای رنگارنگ آن ها شود. معلم آموزش نگارش با زهرا را بر عهده او گذاشت. زهرا دختر آرام و ساکتی بود. کم پیش می آمد که صحبت کند و مانند همه بچه های کلاس دوست داشت که به او توجه شود. زهرا می توانست خودش بدون کمک کسی بنویسد ولی با این حال تظاهر کرد که قادر به گرفتن مداد در دستانش نیست تا او دستش را بگیرد و کمکش کند. وقتی زهرا

فضای مجازی و چالش های آن برای کودکان

الهه خادم حضرتی

دانشجوی کارشناسی دانش آموز با نیاز های ویژه

با پیشرفت تکنولوژی و ورود اینترنت به زندگی بشر، مرزهای جغرافیایی معنای خود را از دست داد. امروزه ما در هر نقطه جهان که باشیم می توانیم از طریق دنیای مجازی با دوستان و آشنایان خود ارتباط برقرار کنیم به همین دلیل است که گفته می شود ما در یک دهکده جهانی زندگی می کنیم. ایجاد فضای امن و سالم مجازی برای فرزندان، از دیگر دغدغه های این روزهای بسیاری از والدین است. برخی خود به دلیل غرق شدن در این فضا، فرزندان را نیز به مسیر نادرستی هدایت می کنند. از آنجا که دیدن نیمه پر لیوان نیز خالی از سود نخواهد بود، حضور کودکان در فضای مجازی، جدا از آسیب های همراه، دارای مزایایی چون آگاهی بخشی و افزایش سواد عمومی، علمی و اجتماعی خواهد بود. با وجود اینکه والدین و مربیان معتقدند نوجوانان در اینترنت وقت خود را به بطلالت می گذرانند، برخی تحقیقات نشان می دهد که وبگردی، بازی های ویدئویی آنلاین و شبکه های اجتماعی، در رشد و پیشرفت نوجوانان تأثیر بسزایی دارد. نوجوانان در دنیای مجازی، مهارت های فنی و دانش لازم برای دنیای معاصر شان را یاد می گیرند. آنها نحوه ارتباط و تعامل، ایجاد یک صفحه شخصی و ارسال لینک را می آموزند. این مسائل ۱۰ سال پیش جزء مهارت های دست نیافتنی یا دشوار بود، اما جوانان امروزی به راحتی آنها را در فضای اینترنت یاد می گیرند. تحقیقات نشان می دهد که رسانه مدرن، بخش جدا نشدنی زندگی جوانان امروزی به شمار می رود. نگرانی و دغدغه بزرگ بسیاری از والدین در مورد فرزندان شان، اوقاتی است که آنها در اینترنت سپری می کنند اما می توان گفت که بخشی از ترس والدین از فعالیت اجتماعی اینترنتی فرزندان، ناشی از بی اطلاعی و ناآگاهی آنها در مورد فضای اینترنت است.

تأثیرات منفی فضای مجازی برای کودکان

۱- دنیای مجازی اعتیاد آور است.

۲- کودکان دچار افسردگی و اضطراب می شوند.

۳- با مشکلات جنسی روبرو می شوند.

قوانین استفاده از اینترنت و فضای مجازی برای کودکان و نوجوانان

روش‌های مختلفی برای ایمن نگه داشتن کودکان هنگام حضور آنها در فضای مجازی وجود دارد. بی تردید، یکی از موثرترین روش‌ها در این زمینه آموزش آنها از سنین پایین و آشنایی و افزایش آگاهی کودکان درباره خطراتی است که امکان مواجه شدن با آنها در فضای مجازی وجود دارد که در این رابطه نرم‌افزارهایی نیز طراحی شده است که با روشی سرگرم کننده کودکان را در فضای مجازی کنترل می کند و آموزش‌های لازم را به آنها می‌دهد.

عده ای برای جلوگیری از آسیب هایی که فضای مجازی بر جوانان و نوجوانان دارد، منع استفاده از اینترنت را توصیه می کنند. اما به عقیده روانشناسان این روش اشتباه ترین گزینه در این خصوص است که می تواند به عاملی تحریک کننده در گرایش بیشتر فرزندان به استفاده از اینترنت شود. ایجاد محدودیت باعث حساسیت بیشتر جوان و نوجوان می شود. برای کاهش آثار مخرب فضای مجازی باید طریقه استفاده درست از این ابزار را به آنان نشان داد. بنابراین رفتار صحیح والدین و ارائه راهکار هایی جهت اصلاح رفتار کودکان، موجب راهنمایی و همراهی آنان می شود.

برای کنترل فرزندان در فضای مجازی چه کارهای باید بکنیم؟

همواره قوانینی در خانه برای استفاده از اینترنت وضع کنید. قوانینی که مدت زمان استفاده از اینترنت در آن مشخص باشد و هم اینکه روشن کند چه استفاده هایی از اینترنت ممنوع است. بسیار مهم است کودکان درک کنند که حفظ حریم خصوصی در اینترنت چقدر ضروری و مهم است. او را آگاه کنید که استفاده از هویت واقعی در همه ی سایت ها و دادن ایمیل ممکن است خطرهایی به دنبال داشته باشد. برای این کار از او بپرسید که این خطرها چه می توانند باشند و دیگران چه سوءاستفاده هایی از این اطلاعات می توانند داشته باشند.

کودک شما باید بداند که هر کسی می تواند با هویت غیر واقعی در اینترنت فعالیت کند و در عین حال اعتماد دیگران را برای مقاصد شوم جلب کند. البته این نکته بسیار مهم است که خود والدین به این قوانین پایبند باشند و قوانینی که وضع شده را خودشان نیز اجرا کنند. اولین و مهمترین الگوی یک دانش آموز پدر و مادر وی هستند. بنابراین توصیه می شود والدین تا حد امکان استفاده خود را از اینترنت داخل خانه محدود نمایند و تنها زمان کوتاهی را برای این کار اختصاص دهند. این ضرب المثل را همواره در ذهن داشته باشید: رطب خورده منع رطب چون کند؟

گپ و گفتی با يك مسافر در مسیر ماندگار معلمی

فاطمه پایز چپانه ، دانشجوی کارشناسی امور تربیتی

مانده حری ، دانشجوی کارشناسی آموزش ابتدایی

خانواده مخالف معلمی نبودند ؟

من قبل از دیپلم ازدواج کردم . همسرم هم دانشجو و معلم بود. با همسرم صحبت کردم که مرا برای معلم شدن حمایت کند. او نیز حمایت خود را از من دریغ نکرد و در این مسیر مرا یاری نمود.

**عدیله عزیزاده ، معلم بازنشسته
آموزش پرورش ، متولد ۱۳۴۳
شهر تبریز**

برای رسالت معلمی چه اقداماتی انجام دادید؟

اقدامی که خودم هنوز هم با وجود معلم شدن انجام میدهم ، این است که همیشه معلم باشم. دومین نکته هم ارتقای علمی است. معلم باید همیشه دانش و اطلاعات خود را بروز کند. معلم باید به گفته هایش عمل کند تا نقش الگویی خود را ایفا کند.

قشنگ ترین خاطره ای که در آموزش و پرورش برایتان رقم خورده است چیست ؟

خاطرات خیلی خوبی از دوران تدریس دارم . در یکی از مدارس پس از پایان زنگ نماز، یکی از دانش آموزان بازیگوش دیر سر کلاس حاضر شد. در آن زمان اگر دانش آموزی دیر سر کلاس حاضر میشد ، تنبیه میشد . اما من برخلاف آن روش مرسوم وقتی او وارد شد ، گفتم به به چقدر نورانی شدی . از آن پس همه دانش آموزان را نورانی صدا می کردند . سالها بعد از او را در یکی از بیمارستان به صورت اتفاقی دیدم که پزشک شده و حجاب کاملی دارد.

توصیه شما به ما نومعلمان؟

شما اگر تقوای پیشه کنید ، خوب آموزش میدهید و خوب هم یاد میگیرید. معلم باید تلاش کند هر کاری انجام میدهد در آن مؤثر باشد. در هرکاری برنامه ریزی داشته باشید .

خودتان اصراری برای معلم شدن فرزندانتان نداشتید؟

خیر ، به هیچ عنوان . بهترین هدیه ای که خداوند میتوانست به من عطا کند سه فرزند با استعدادم بودند و آنها را برای موفقیت هایشان یاری کردیم و هیچ اجبار یا تحمیلی برای معلم شدن آنها در کار نبود.

تشکل جهادی زمر

پریسا گیلانی
دانشجوی کارشناسی آموزش تربیت بدنی

معرفی تشکل جهادی زمر

از زمر در معنای گروهی خود با عنوان دسته یا گروه یاد شده است؛ طبق همین معنا تشکل جهادی زمر از دل ایده و همبستگی گروهی خودجوش و مستقل از دانشجو معلمان پردیس شهید باهنر کرمان به وجود آمده است که اهداف مختلفی از جمله خود سازی و اصلاح اعضای مرکزی تا ایجاد یک بستر برای مردمی سازی فعالیت های جهادی را دنبال میکنند.

از جمله فعالیت های انجام شده در این گروه در یک سال اخیر:

جمع آوری فطریه برای خانواده های دانش آموزان مستضعف

تهیه بسته های غذایی برای خانواده های مستضعف

خرید کتاب های درسی برای کودکان نیازمند

اردوی شهربازی برای کودکان بی بضاعت

تهیه کیف و کفش برای دانش آموزان

ما جز با کار جهادی و کار انقلابی نخواهیم توانست این کشور را به سامان برسانیم، در همه بخش ها کمر بسته بودن مثل یک جهادگر لازم است. اگر این وجود داشته باشد، کارها راه می افتد؛ این اگر بود، بن بست ها باز می شود، شکافته می شود، یعنی کار فراوان، پر حجم و با کیفیت و مجاهدانه و انقلابی. انقلابی یعنی چه؟ بعضی خیال میکنند وقتی میگوییم انقلابی، یعنی بی نظم؛ خیر، اتفاقاً یکی از خطوط اصلی انقلابی گری نظم است؛ منتها انقلابی یعنی اینکه خودمان را سرگرم کارهای حاشیه ای و تشریفاتی و زرق و برقی و مانند اینها نکنیم.

رهبر انقلاب اسلامی (۱۳۹۶/۰۲/۱۰)

شهامت تدریس

مأذنه نعمتی

دانشجوی کارشناسی علوم تربیتی

کتاب شهامت تدریس، سفری به دنیا درون معلم اثر پارکر جی. پالمر با ترجمه نوگل روحانی و مقدمه ای از دکتر نعمت‌الله فاضلی توسط انتشارات هوش ناب به چاپ رسیده است. در اینجا نگاهی به محتوا و مطالب این کتاب می‌اندازیم و آن را برای علاقمندان معرفی می‌کنیم.

پارکر پالمر نویسنده، استاد دانشگاه، فیلسوف و جامعه‌شناس شهر امریکایی (متولد ۱۹۳۹)، کتاب شهامت تدریس را در سال ۱۹۹۷ نوشته که از آن زمان تا کنون سه نوبت ویرایش و ده‌ها بار تجدید چاپ شده است. گرچه این کتاب، اثری مشهور و پر فروش در سراسر جهان به شمار می‌رود اما برگردان آن به فارسی با تاخیری بیست ساله صورت می‌گیرد. پالمر به واسطه ایده‌هایش در این کتاب، موفق به دریافت چندین جایزه مهم و سیزده دکترای افتخاری شده است و جایزه «شهامت تدریس» و «شهامت رهبری» به نام او، سالانه توسط کمیسیون اعتباربخشی آموزش پزشکی امریکا، به مدیران موفق برنامه‌های آموزش رزیدنتی، اهدا می‌شود.

پالمر در کتاب «شهامت تدریس» ایده‌هایی انقلابی دارد. او تحول و اصلاح نظام آموزشی را نه از دانش آموز و دانشجو نه از نظام و سازمان آموزش و نه از برنامه درسی بلکه از قلب و وجود معلم آغاز می‌کند. او معلم را در قلب امر آموزش می‌نشانند و از نقش و تاثیر بی‌بدیل و منحصر به فرد او سخن می‌گوید. وی معتقد است هیچ اصلاح واقعی در سیستم آموزش رخ نخواهد داد مگر اینکه ما توجهمان را معطوف به معلم کنیم و او را در مرکز دایره تعلیم و تربیت بنشانیم. او آموزش را در وهله نخست، امری وجدانی و درونی می‌داند امری که

عمیقاً با هویت، احساسات، افکار و باورهای معلم آمیخته است. معلم تدریس را نه از کتاب، نه از کلاس، و نه از هر عنصر بیرونی دیگر، بلکه از قلب خود آغاز می‌کند و آن را همچون تیری بر قلب دانش‌آموزان و دانشجویان نشانه می‌رود. البته پالمر بیان لطیف‌تری به کار می‌برد و از «رشته‌های ارتباطی» سخن می‌گوید؛ از رشته‌هایی که از قلب معلم بیرون می‌آیند و دور کلاس می‌پیچند و قلب و ذهن دانش‌آموزان و دانشجویان را در تار و پودی از عاطفه و اندیشه به هم می‌تنند و اگر چنین رشته‌هایی در کار نباشد آموزشی هم اتفاق نخواهد افتاد. اما معلم برای تاثیرگذاری ابتدا به یکپارچگی و بازسازی هویت خود نیاز دارد به انسجام بین زندگی درونی و بیرونی خویش و پیدا کردن ریشه پیوندهای خود با حرفه‌ای که برگزیده است.

مفهوم مهم دیگری که پالمر به آن می‌پردازد و آن را با وام گرفتن از «ریلیکه» شاعر آلمانی زبان اهل چک، «تجلی ذات نهان» می‌نامد، مفهومی بسیار عمیق و فلسفی است که به مقابله با سلطه فرهنگ عینی‌گرا بر آکادمی می‌پردازد آن را ناتوان از شناخت حقیقت می‌داند شی انگاری سوژه و قرار دادن آن تنها در مقام ابژه ای دور از دسترس، ما را ناتوان از برقراری ارتباط و نهایتاً ناتوان از شناخت می‌کند. پالمر همه جا، دغدغه پیوستگی و اجتماع دارد. از این رو گریزی نیز به روابط معلمان و اساتید با هم می‌زند و از پتانسیل برقراری پیوند و کمک گرفتن از یکدیگر برای پیشرفت و اصلاح و تحول، سخن می‌گوید و تدریس، پشت درهای بسته را نقد می‌کند و معلمان را به باز کردن در کلاس‌ها و شریک کردن یکدیگر در تجربه تدریس و یادگیری، تبادل نظر و انتقال تجارب فرا می‌خواند.

پالمر، شهامت تدریس را با بیانی گرم و گیرا و از زبان معلمی با تجربه و عاشق نوشته است. معلمی که به رغم تمام مشکلات و سختی‌هایی که در زندگی شخصی و حرفه‌ای خود با آن مواجه است، صمیمانه به دانش‌آموزان و دانشجویان خود عشق می‌ورزد و برای آموختن آنچه خود می‌داند از هیچ تلاشی دریغ نمی‌ورزد. او معلمی را محتاج شهامت می‌داند، شهامتی برای عبور از فرهنگ ترس و گسستگی و ورود به وادی پیوند و اطمینان. شهامتی که برای پیدا کردن نقطه تلاقی امر شخصی و عمومی، پیوند امر عرفی و امر قدسی و تقاطع دنیای درونی و بیرونی معلم، حیاتی است. شهامت تدریس، کتابی است که شما را عمیقاً به درون خویش می‌کشد و با ایده‌هایش درگیر می‌کند. اگر معلمید و تجربه معلمی در هر سطحی از پیش دبستان گرفته تا دانشگاه را دارید، پس از مطالعه این کتاب، دیگر همان آدم قبلی نخواهید بود؛ زیرا پالمر توانسته شما را با خود از دنیای ترسناک تردید و تهدید به دنیای ایمن خودشناسی و خودباوری ببرد و شما را در پیوند با دیگرانی قرار دهد که به اندازه شما درگیر امر یاددهی و یادگیری‌اند؛ یعنی دانش‌آموزان و دانشجویان‌تان، همکاران و جامعه‌ای که در آن زیست می‌کنید. تا با پیوند زدن وجودتان با یکدیگر، هویت و یکپارچگی معلمی را بازپس گیرید و خودتان را در قالب اجتماعی واحد و پشتیبان، متشکل و منسجم کنید و با شجاعت و شهامت از ترس‌ها و اضطراب‌های شغل‌تان عبور کنید و جلوه‌ای جدید به کلاس‌های درس مدرسه و دانشگاه بدهید.

دوربین شما

زهرا فلاح نسیمی - دانشگاه فرهنگیان همدان

رعنا محمدی - دانشگاه فرهنگیان زنجان

معصومه انصاری - دانشگاه فرهنگیان زنجان

فاطمه پایز چپانه - دانشگاه فرهنگیان زنجان

زهرا همتی - دانشگاه فرهنگیان قزوین

فرناز سودابه - دانشگاه گیلان

